

Eurankoski

Eurankosken kohdalla Paimionjoen uoma kiertää pohjoisrannalla olevaa kallioaluetta. Pohjoisrannalla on sijainnut vesivoimaa hyödyntänyt mylly/saha, jonka myllyuoma on tehty osin kallioon louhimmalla. Myllyrakenteista alueella on jäljellä betonisia perustuksia ja joitain metallisia voimakoneiston osia. Myllyuoma on joen padotusrakenteiden poistuttua liki vedetön ali- ja keskivirtaamalla. Myllyuoman perkuuaines on nostettu joki-uoman puolelle noin 5 m leveäksi kannakseksi.

Myllytoimintaan liittyvän perkuun lisäksi koskea on mitä ilmeisemmin muokattu uiton tarpeisiin avaamalla kosken lounais-eteläpuolikkaalle lohkarakivista vapaata uittoväylää. Lohkarakiviä on vedetty uoman ylä- ja keskiosassa keskelle uomaan ja alaosassa uoman lounaisrannalle. Nämä runsaan vesi- ja heinäkasvillisuuden valtaamat kuivat ja hidasvirtaiset alueet peittävät loppukesällä näkyvät kapeana virtaaviin avoimiin vesiväyliin.

Koski on viedon ja kivien kokojakouman puolesta hyvin mm. taimenen poikastuotantoon sopiva. Luontaisia taimenelle sopivia kutusoraikkoja koskesta ei havaittu, mutta lohelle sopivaa suurirakeisempaa soraa ja kiveä esiintyy sekä kosken ylä- että alaosassa.

Koski kunnostetaan suunnitelmapiiirustuksen mukaisesti. Koneiden kulku koskeen on järjestettävissä ensisijaisesti vanhan myllytien kautta mutta tarvittaessa myös etelärannan kautta. Koska myllyuoma on aikanaan louhittu osin kuivalle rannalle, on nykyinen joki-uoma liikimain luonnollisen levyinen kosken keskivirtaamaan nähden. Myllyuomaa ei näin ollen ole tarpeen vesittää ja varsinaisten myllyrakenteiden alueet jätetään nykyiseen tilaansa. Kunnostuksessa keskitytään karkeuttamaan ja laajentamaan keskivirtaamaa purkamalla koskiuoman keskelle ja reunoille kerätty perkuukivi takaisin koko uomaan.

Kunnostuksella ei arvioida olevan vaikutuksia yläpuoleiseen vedenkorkeuteen tai joen kokonaisvirtaamiin. Mikäli kunnostus hieman vaikuttaa ali- ja keskivirtaaman aikaiseen vedenkorkeuteen (< 5 cm), vaikutus päättyy jo 80 m ylävirtaan olevaan lyhyeen koskikynnykseen.

9. Eurankoski	
Pituus	150 m
Putouk korkeus	1,8 m
Keskikaltevuus	1,2 %
Keskivirtaama	6,8 m ³ /s
Pinta-ala	
Niva	450 m ²
Koski	3100 m ²
Yhteensä	3550 m ²
Kunnostuksessa:	
Ainestarve	
Kutusora	7 m ³
Kiviaines ¹⁾	250 m ³
Kunnostettava uomapituus ²⁾	
Konekunnostettava	130 m
Käskikunnostettava	0 m

1) Kiviaines tarkoittaa paikalla olevaa levitettävää perkuukiveä
2) Kunnostettava uomapituus sisältää myös sivu-uomat

- olemassa oleva ja kokonaisuudessaan tai osin kuivana säilytettävä saari/särkkä
- kuivan alueen leikkaus/purku vesialueeksi
- luonnonsoraikko, raekoko vaihteleva Ø 10-100 mm
- olemassa oleva tai erikseen mainittuna rakennettava syväne/suvanto,
- perkuukivikko tai olemassa oleva kivikko/iso kivi
- perkuukivikoiden purkusuunta tai muiden kivien siirtosuunta
- uoman virtaussuunnat sekä haluttu virtaamalisäys ja -suunta
- rakennettava kutusoraikko Ø 16-64 mm, vahvuus keskimäärin 30 cm
- rakennettava huokoinen poikaskivikko, kivien keskikoko Ø 10-50 cm tai perkuukivikkoa purettaessa luontaisen jakauman mukaan
- lisättävä lohkar (Ø noin 1 m), sijoituspaikka ohjeellinen, määrä noin 3-8 kpl/100 m² tai perkuukivikkoa purettaessa luontaisen määrän mukaan.
- runsaan vesikasvillisuuden alue tai perkuukivikoiden päällä kasvava runsas heinäkasvillisuus
- perkuukivikoiden päällä kasvava runsas lehtipensaikko

Uomaa karkeutetaan ja samalla levennetään hyödyntämällä etenkin länsirannalta mutta myös myllyuoman perkuukivikon rantavyöhykkeeltä löytyvää Ø 30...150 cm kiveä. Siirrettävät lohkarakivet (Ø > n. 60 cm) on istutettava uoman pohjaan 1/4...1/3 korkeudesta.

Kosken keskiosalla vesi virtaa kaksiahaaraisena. Välissä on lohkarakivinen n. 4 metriä leveä ja osin läpivirtaava kannas. Eteläinen haara on selvästi kivettömämpi kuin pohjoinen kapeampi haara. Ilmeisesti kyseessä on eteläisen haaran uittotoimintaan liittynyt karkeimman kiviaineksen perkaus.

Virtaama levitetään takaisin koko pääuoman leveydelle levittämällä keskikannaksen lohkarakiviainesta etelähaaraan. Myös pohjoishaaraa voidaan lisäkarkeuttaa ja hieman leventää myllyuoman perkuukivikon rantavyöhykkeeltä löytyvää kiviainesta hyödyntämällä.

Siirrettävät lohkarakivet (Ø > n. 60 cm) on istutettava uoman pohjaan 1/4...1/3 korkeudesta.

Kosken loppuosalla vesi virtaa tiheään vesikasvillisuuden keskellä kulkevilla uomissa. Sivuuon tulvavirtaamasta perustetaan molempin puolin hyvin maastossa näkyvää lohkarakivisiä kutusoraikkoja. Soraikat voidaan tehdä täyttämällä. (a 3 m², 1 m³)

Kaikki koillisrannan vanhat myllyrakenteet ja myllyuoma säilytetään nykyisellään. Myös myllyuoman joen puoleinen perkuukivikko säilytetään muutoin nykyisellään, mutta sitä voidaan pääuoman puolelta hieman kaventaa ja hyödyntää rantavyöhykkeen kiviainesta pääuoman pohjan karkeutuksen yhteydessä.

Myllyuoma on ali- ja keskivirtaamalla lähes vedetön. Pohja on paljolti kalliota. Ei kunnostustarvetta.

Niskan suuren lohkarakiven ja myllyuoman suun väliin tehdään osin massavaihdolla ja osin täyttämällä kutusoraikko (8..10 m², 3 m³) (Mikäli nivan muokkauksen jälkeen uoman pohjoispuolen lohkarakivien väleihin muodostuu riittävä virtausnopeus (> 15 cm/s), tehdään kiviväleihin muutamia pienialaisia soralajikkuja (a 3 m², 1 m³)

padottava kiveys puretaan alavirtaan

kosken niskakynnyksen tuleva linja

Koskenniskan yläpuoleiseen nivaan on aikoinaan kaivettu myllyuomaan suuntaava syväne. Kivet on kasattu keskiuomaan kuivaksi kivikkosaareksi

Pääosa saaresta puretaan ja palautetaan nivaksi/koskeksi tavoitteellista kosken niskan linjausta seuraten.

Saaren luoteispääty jätetään nykyiselleen suojaamaan luoteispuolen uomaan perustettavaa kutusoraikkaa tulvavirtaamalta.

Suunnittelukohde	Piiirustuksen sisältö ja numero
Eurankoski	Kunnostussuunnitelma 2.9 LUONNOS
	Mittakaava 1:500 (A1 vaaka)
Sijainti	Suunnittelija
Paimionjoki, Lieto	Arto Hautala
	Piirtäjä
	Arto Hautala
Päivämäärä	Tmi Arto Hautala
11.6.2022	